

આંબાના પાકમાં આપવાની માવજત

(૧) ચોમાસાની શરૂઆતમાં ભલામણ કરેલ નીચે પ્રમાણેનો ખાતરનો જથ્થો આપવો.

વર્ષ	છાણિયુ ખાતર કિ.ગ્રા/ઝાડ	નાઈટ્રોજન ગ્રામ/ઝાડ	ફોસ્ફરસ ગ્રામ/ઝાડ	પોટાશ ગ્રામ/ઝાડ
૧	૧૦	૭૫	૧૬	૭૫
૨	૨૦	૧૫૦	૩૨	૧૫૦
૩	૩૦	૨૨૫	૪૮	૨૨૫
૪	૪૦	૩૦૦	૬૪	૩૦૦
૫	૫૦	૩૭૫	૮૦	૩૭૫
૬	૬૦	૪૫૦	૯૬	૪૫૦
૭	૭૦	૫૨૫	૧૧૨	૫૨૫
૮	૮૦	૬૦૦	૧૨૮	૬૦૦
૯	૯૦	૬૭૫	૧૪૪	૬૭૫
૧૦ વર્ષ અને ત્યારબાદ	૧૦૦	૭૫૦	૧૬૦	૭૫૦

ઉપરોક્ત ખાતરનો જથ્થો સેન્દ્રિય ખાતર અથવા રાસાયણિક ખાતરનાં રૂપમાં આપવો જોઈએ.

ઉપરોક્ત ખાતરની ગણતરી હેક્ટર દિઠ ૧૦ ટન ઉત્પાદને ધ્યાનમાં રાખી કરેલ છે. ઉત્પાદકતા વધુ હોય તો તે આધારે ખાતર વધુ આપવું અને કલ્ટરનો ઉપયોગ કરેલ પ્લોટોમાં ખાતર દોઢ ગણું આપવું.

ઝાડની કેનોપીને ધ્યાનમાં રાખી થડથી ૧.૫ થી ૨.૦ મીટર દુર ૨૦ થી ૩૦ સે.મી. ઉડી રીંગ કરી ખાતર આપવું.

ઉપરોક્ત ખાતરમાં નાઈટ્રોજનનો ½ જથ્થો, છાણિયુ ખાતર, ફોસ્ફરસ અને પોટાશ ખાતર બધો જ જથ્થો ચોમાસાની શરૂઆતમાં આપવો. બાકીનો અડધો નાઈટ્રોજન ફેબ્રુઆરી માસમાં એટલે કે કેરી વટાણા જેવડી થાય ત્યારે પિયત સાથે રીંગ કરી આપવું.

(૨) બાયોકમ્પોસ્ટ અથવા છાણિયુ ખાતર અથવા વર્મીકમ્પોસ્ટનો શક્ય એટલો વધુ ઉપયોગ કરવો. આ ઉપરાંત જૈવિક ખાતર એજેટોબેક્ટર, પીએસબી અને કેએમબી (પોટાશ મોબીલાઈઝીંગ બેક્ટેરીયા) પુખ્ત વયના ઝાડને ૩૦ થી ૫૦ મીલી ભેજવાળી અવસ્થાએ આપવું. રાસાયણિક ખાતર સાથે ભેગી આપવું નહીં.

(૩) કેરી ઉતાર્યા પછી આંબા ઉપર વાંદા (પરજીવી વનસ્પતિ) હોય તો દુર કરવા જોઈએ.

(૪) એકબીજા ઉપર છાયો આપતી ડાળીની છંટણી કરવી.

(૫) આ ઉપરાંત રોગ-જીવાતવાળી, સૂકાયેલી ડાળી દૂર કરવી. સૂકાયેલા પુષ્પ વિન્યાસ દૂર કરવા.

(૬) આંબામાં વિકૃતિ (માલફોર્મેશન) જોવા મળે તો વિકૃતિવાળી ડાળી કાપી અને બાળીને નાશ કરવો અને કપાયેલાં ભાગ પર કોપર ઓક્સી કલોરાઈડ કે બોર્ડો મિશ્રણનું પેસ્ટીંગ કરવું. આ ઉપરાંત કાર્બેન્ડાઝમ (૫ ગ્રામ/૧૦ લીટર પાણીમાં) નો છંટકાવ કરવો. અને ઓક્ટોબર માસમાં ૨૦૦ પીપીએમ નેપ્થેલીન એસેટીક એસીડ (૨ ગ્રામ/૧૦ લીટર પાણીમાં) ઓગાળી છંટકાવ કરવો. નેપ્થેલીન એસેટીક એસીડને આલ્કોહોલ અથવા સોડીયમ હાયડ્રોક્સાઈડમાં ઓગાળવું. અને ત્યારબાદ પાણી ઉમેરી જરૂર મુજબનો જથ્થો બનાવવો.

(૭) ચોમાસાની શરૂઆતમાં શણ, ઈકકડ કે સેવરીનો લીલો પડવાશ કરવો.

(૮) નવી રોપેલ કલમોને (સમાન્ય વાવેતર કરેલ હોય તો) જમીનથી ૬૦ થી ૮૦ સે.મી સુધી એક જ થડવાળું બનાવવા છંટણી કરવી અને ત્યારબાદ ૩ થી ૪ સારી ડાળીઓ વિકસિત થાય અને દરેક ભાગમાં સૂર્યપ્રકાશ મળે તે રીતે છંટણી કરતાં રહેવું. ઘનિષ્ઠ વાવેતર પદ્ધતિ ધ્વારા કરેલ વાવેતરમાં ઝાડની કેળવણી ર કુટથી કરવી.

(૯) ચોમાસુ પૂર્ણ થયા બાદ તુરત જ ઝાડના થડ ઉપર ઓક્ટોબર માસ દરમ્યાન ફોઝેલોન ૩૫ ઈ.સી. (૨૧ મિલિ./૧૦ લિ. પાણીમાં) અથવા થાયોડીકાર્બ ૭૫% વેટેબલ પાવડર (૨૦ ગ્રામ/૧૦ લિ. પાણીમાં) અથવા ફેનોબુકાર્બ ૫૦ ઈસી ૨૦ મીલી/૧૦ લિ. પાણીમાં ઓગાળી છંટકાવ કરવો.

(૧૦) આંબાના પુખ્ત વયના ઝાડને ચોમાસાની ઋતુ પૂર્ણ થયા બાદ પિયત આપવાની જરૂરિયાત નથી. આંબામાં કેરી વટાણા જેવી થાય ત્યારે પ્રથમ પિયત અને ત્યાર બાદ ૧૫ થી ૨૦ દિવસે બીજું પિયત આપવાની ભલામણ છે.

(૧૧) વાડીની સફાઈ રાખવી. ચોમાસા દરમ્યાન અન્ય વનસ્પતિના વેલા હોય તો તે દૂર કરવા.

- (૧૨) આંબાની અનિયમિત ફળતી જાતો અને પુખ્ત વયના ઝાડોને જુલાઈના બીજુ અથવા ઓગસ્ટના પ્રથમ પખવાડીયામાં યુનિવર્સિટીની ભલામણ મુજબ પેકલોબ્લુટ્રાઝોલ (કલ્ટાર) પ્રતિ ઝાડ દીઠ ૨૦ મી.લી. /૧૦-૧૫ લિ. પાણીમાં ઓગાળી થડના કેનોપી વિસ્તારમાં નાના નાના ખાડા કરી તેમા રેડવું. આ સમય દરમ્યાન જમીનમાં ભેજ હોવો જરૂરી છે.
- (૧૩) નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી દવારા આંબા પાકમાં પાક સંરક્ષણ માટે તૈયાર કરવામાં શીડયુલનો જરૂરિયતના આધારે છંટકાવ કરવો.
- (૧૪) આંબાના મેઠ માટેનું નિરીક્ષણ કરતા રહેવું અને આંબાની થડ કે ડાળીમાંથી નીકળતા તાજા વહેરની ચકાસણી કરવી અને સળીયા વડે કાણાંમાંથી મેઠને બહાર ખેંચી કાઢવો અથવા તો કાણું સાફ કરી તેમાં નુવાન (ડી.ડી.વી.પી.) દવા પીચકારી વડે રેડી અથવા દવાનું પુમડુ ભીજવીને કાદવથી કાણાંનું મોઢું બંધ કરી દેવું.
- (૧૫) ચોમાસાબાદ ઝાડના થડને ગેરૂ અને યુનો લગાડવો જેમાં કલોરોપાયરીફોસ (૨૦ મીલી/૧૦ લી.) દવા સાથે રેડવી જેથી થડ પર અને આજુબાજુ ઉધઈ તેમજ અન્ય જીવાતોથી રક્ષણ મળે.
- (૧૬) ચોમાસા બાદ ઝાડ ઉપર ૨૦૦ માઈક્રોનની જાડાઈ ધરાવતો પ્લાસ્ટીકનો ૨૦ સે.મી. નો પટ્ટો બનાવી બાંધવો જેના ઉપર ગ્રીસ તેમજ કોઈ પણ બીજો ચીકણો તૈલીય પદાર્થ લગાડવો કે જેથી મીલીબગ (ચીકટો) ના બચ્યા ઝાડ ઉપર જઈ શકે નહીં. ઉપદ્રવ જણાય તો પગલા લેવા.
- (૧૭) ડીસેમ્બર અને જાન્યુઆરી માસ દરમ્યાન ફુલ આવવાની પ્રક્રિયા થતી હોય તે દરમ્યાન પરાગનયન માટે મધમાખી તથા અન્ય ઉપયોગી જીવાત આવતી હોવાથી દવાનો ઉપયોગ ટાળવો જોઈએ અથવા ઉપયોગી જીવાતોને નુકસાન ન કરે તેવી દવા વાપરવી હિતાવહ છે. નહિંતર, ઉત્પાદન ઉપર સીધી અને માઠી અસર પડે છે. આ સમય દરમ્યાન ઉપયોગી જીવાતને નુકસાન ન કરનારી દવા જેવી ફોઝેલોન ૩૫ % ઈ.સી. (૨૦ મીલી) એક તેમજ વેટેબલ સલ્ફર ૮૦ % (૩૦ ગ્રામ/૧૦ લી.) નો છંટકાવ કરવું. જેથી પાનકથીરી, મધીયા, મોર અને ડુંખ કોરનારી ઈયળો અને ભુકી છારાના રોગનું નિયંત્રણ થાય છે.
- (૧૮) મોર ખીલે અને જુવારના દાણાના કદની કળી બંધાવાની શરૂઆત થાય ત્યારે પાન કથીરી, મધીયો, શ્રીપ્સ તેમજ મોર અને ડુંખ કોરનારી ઈયળના ઉપદ્રવનું ધ્યાન રાખવું અને શીડયુલમાં જણાવેલ દવાનો છંટકાવ કરવો.
- (૧૯) આંબાના મોરવાના ખરણ અટકાવવા માટે કેરી વટાણા સાઈઝની થયેલ હોય ત્યારે ૨૦ પી.પી.એમ. એન.એ.એ. અને ૨ % યુરીયાના મિશ્રણનો છંટકાવ કરવો અને બીજો છંટકાવ કેરી લખોટી સાઈઝની થાય ત્યારે કરવો.
- (૨૦) આંબામાં કેળના થડનો રસ (Pseudostem Sap) અને વર્મીવોસ (૧:૧) ના પ્રમાણમાં ૫% નું દ્રાવણ અથવા એનરી૨૩ સેપ ૧% નું દ્રાવણના ૪ છંટકાવ પ્રથમ ફુલ નીકળવાના સમયે બીજો ૨૫% ફુલ ખીલવાના સમયે (પ્રથમ છંટકાવના ૧૫ દિવસ બાદ), ત્રીજો ૫૦% ફુલ ખીલવાના સમયે (પ્રથમ છંટકાવના ૨૫ દિવસ બાદ) અને ચોથો ૧૦૦% ફુલ ખીલવાના સમયે (પ્રથમ છંટકાવના ૩૫ દિવસ બાદ) છંટકાવ કરવો.

પાક સંરક્ષણ

અ. નં.	છંટકાવનો સમય	રોગ/જીવાત	જંતુનાશક/ફુગનાશક દવાનું તાંત્રિક નામ	૧૦ લીટર પાણીમાં દવાનો જથ્થો
૧.	ઓક્ટોબર અંત અથવા નવેમ્બર શરૂઆત	મધીયા, ડુંખ કોરનારી ઈયળ, પાનકોરીયું, ડુંખ કોરનારી ઈયળ માટે તથા બધા રોગો માટે	ફેનીટ્રોથીઓન ૫૦% ઈ.સી. અથવા ફેનોબુકાર્બ ૫૦ ઈસી + કોપરઓક્સીકલોરાઈડ ૫૦% વે.પા. અથવા બોર્ડોમિશ્રણ ૦.૮ %	૧૦ મી.લી. ૨૦ મીલી + ૪૦ ગ્રામ ૮૦ ગ્રામ મોરથુથુ + ૮૦ ગ્રામ યુનો
૨.	નવેમ્બર અંત	મધીયા, મોર અને ડુંખ કોરનારી ઈયળ, પાન કોરીયું તથા પાનો ઝાળ તેમજ કાલવ્રણ કોગ માટે	ડેલ્ટામેથ્રીન ૨.૮ ઈસી. અથવા સાયપરમેથ્રીન ૨૫% ઈસી. અથવા ફેનવેલરેટ ૨૦% ઈસી. અથવા આલ્ફામેથ્રીન ૧૦ ઈસી અથવા લેમ્ડાસાયહેલોથ્રીન ૫ ઈસી. + કાર્બેન્ડેઝીમ ૫૦ % વેપા	૧૦ મી.લી ૪ મી.લી. ૧૦ મી.લી. ૧૦ મી.લી. ૫ મી.લી. + ૫ ગ્રામ
૩.	ડીસેમ્બર	મોરની ડુંખ નીકળે ત્યારે પાન કથીરી, મધીયા, મોર અને ડુંખ કોરનારી ઈયળો અને ભુકીછારાના રોગમાટે	ફોઝેલોન ૩૫% ઈસી. + વેટેબલ સલ્ફર ૮૦ %	૨૧ મી.લી. ૩૦ ગ્રામ

૪.	જાન્યુઆરી	મોર ખીલે અને કણી બંધાય ત્યારે અ.નં. ૩ માં જણાવેલ જીવાત તથા રોગ માટે	ફોઝેલોન ૩૫%ઈસી. + ડીનોકેપ ૪૮% ઈસી. અથવા ટ્રાયડેમોર્ફ ૮૦% ઈસી. અથવા હેકઝાકોનાઝોલ ૫%ઈસી.	૨૧ મી.લી. ૧૦ મી.લી. ૫ મી.લી. ૧૦ મી.લી.
૫.	ફેબ્રુઆરી	વટાણા જેવડાં તથા તેનાથી મોટા મરવા થાય ત્યારે. મઘીયા, મોર અને ડૂંખ કોરનારી ઈયળ, પાન કથીરી, ચીકટો, ભીંગડાવાળી જીવાત, પાનકોરીયું અને ભૂકીછારો તથા અન્ય રોગમાટે	કવીનાલફોસ ૨૦% એ. એફ. અથવા ઈમીડાકલોપ્રીડ ૧૭.૮% + કાર્બેન્ડેઝીમ ૫૦% વેપા અથવા થાયોફેનેટમીથાઈલ ૭૦% વેપા	૨૫મી.લી. ૨.૮ મી.લી. ૫ ગ્રામ ૫ ગ્રામ
૬.	માર્ચ	લખોટા જેવડાં તથા તેનાથી મોટા મરવા થાય ત્યારે. મઘીયા, મોર અને ડૂંખ કોરનારી ઈયળ અને ભૂકીછારા તથા અન્ય રોગો માટે	ફોઝેલોન ૩૫%ઈસી. + ડીનોકેપ ૪૮% ઈસી. અથવા ટ્રાયડેમોર્ફ ૮૦% ઈસી. અથવા હેકઝાકોનાઝોલ ૫%ઈસી.	૨૧ મી.લી. ૧૦ મી.લી. ૫ મી.લી. ૧૦ મી.લી.
૭.	એપ્રિલ	કેરીમાં ગોટલી બંધાવવાની શરૂઆત થાય ત્યારે. મઘીયા, મોર અને ડૂંખ કોરનારી ઈયળ, પાન કથીરી, ચીકટો, પાનકોરીયું, ભીંગડાવાળી જીવાત, કાલવ્રણ, ડાયબેક તેમજ ફળના સડા વિગેરે રોગો માટે	કવીનાલફોસ ૨૦% એ. એફ. + કેપ્ટાફોલ ૮૦% વેપા. અથવા મેન્કોઝેબ ૮૦% વેપા. અથવા કાર્બેન્ડેઝીમ ૧૨% + મેન્કોઝેબ ૬૩%	૨૫મી.લી. ૨૦ ગ્રામ ૨૫ ગ્રામ ૨૦ ગ્રામ

(નોંધ :- બોર્ડોમિશ્રણ છંટકાવ કોઈપણ જંતુનાશક દવા સાથે ભેળવી કરવો નહીં.)

સદર દવાના છંટકાવનું સમય પત્રક એક માર્ગદર્શન માટે જ છે. પોતાના ફાર્મની જરૂરીયાત અને રોગ-જીવાતના ઉપદ્રવને ધ્યાનમાં રાખી ઉપયોગ કરવો.

(૨૧) નવી કુપળ અવસ્થા કે ફુલ અવસ્થા દરમ્યાન વાતાવરણમાં બદલાવ આવે ત્યારે કે વાદળછાયુ વાતાવરણનાં કારણે ભૂકીછારો કે અન્ય મુશ્કેલી જણાય તો તાત્કાલીક પાક રોગશાસ્ત્ર વિભાગ અને કિટકશાસ્ત્ર વિભાગનો સંપર્ક કરી ઉપચાર કરવો.